

Sygn. akt IC 2113/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Jadwiga Wójcikiewicz

Protokolant Sylwia Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2016 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. J.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A.

w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 120.516,94 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych pięćset szesnaście złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) z odsetkami ustawowymi od kwoty 30.000 zł od dnia 27 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 90.516,94 zł od dnia 19 marca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idąc powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej (...) S.A.

w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 5.758,59 zł (pięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy w Świdnicy kwotę 4.526 zł tytułem brakującej części opłaty stosunkowej, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Sygnatura akt I C 2113/15

UZASADNIENIE

Powód K. J. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 30.000 zł oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym opłaty skarbowej oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników oraz obowiązkowego ubezpieczenia budynków ze stroną pozwaną, na podstawie której strona pozwana została zobowiązana do zapłacenia powodowi odszkodowania w razie wystąpienia zdarzenia określonego w umowie. Dnia 7 kwietnia 2012r. wybuchł pożar, w wyniku którego uległy zniszczeniu: budynek mieszkalny na nieruchomości, budynek stodoły i obory. Strona pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w wysokości 31.000 zł. Powód celem odbudowy spalonej nieruchomości i całego gospodarstwa zawarł umowę kredytu na kwotę 200.000 zł.

Strona pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Strona pozwana przyznała, iż w dacie szkody udzielała ochrony ubezpieczeniowej powodowi. Strona pozwana wypłaciła powodowi kwotę 31.764,19 zł tytułem odszkodowania. Ubezpieczenie obejmowało: 1) budynek mieszkalny z sumą ubezpieczenia 136.100 zł, który ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 66% stopnia zużycia technicznego, 2) budynek inwentarski – stodoła z sumą ubezpieczenia 31.200 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 86% stopnia zużycia technicznego, 3) budynek inwentarski – szopę z sumą ubezpieczenia 15.400 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 86% stopnia zużycia technicznego, 4) budynek inwentarski – chlewnię z sumą ubezpieczenia 7.600 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 84% stopnia zużycia technicznego. Powód nie zawarł ubezpieczenia według wartości „nowej” ubezpieczanych nieruchomości, więc nie są zasadne zarzuty, że wypłacone odszkodowanie nie pokryje kosztów ich odbudowy.

Pismem procesowym z dnia 17 kwietnia 2015r. strona pozwana wskazała, że na wypłaconą kwotę 31.764,19 zł składały się następujące kwoty: 23.884,37 zł – w związku ze szkodą w budynku mieszkalnym, 2.562,21 zł – za uszkodzenie szopy, 1.362,37 zł - za uszkodzenie chlewni, 3.956,24 zł za uszkodzenie stodoły.

Powód K. J. pismem procesowym z dnia 25 kwietnia 2016r. (data wpływu do Sądu) skierowanym bezpośrednio do pełnomocnika strony pozwanej, rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na jego rzecz łącznej kwoty 143.385,24 zł, tj. kwoty 30.000 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 10 maja 2012r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz kwoty 113.385,24 zł od dnia następującego po upływie ustawowego 30. dniowego terminu liczonego od dnia doręczenia stronie pozwanej pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym opłaty skarbowej oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana pismem procesowym z dnia 18 lutego 2016r. wniosła o oddalenie powództwa w całości, w tym powództwa rozszerzonego.

Na rozprawie dnia 6 kwietnia 2016r. powód przyznał, iż dotychczas otrzymał od strony pozwanej kwotę 31.764,19zł tytułem odszkodowania. Powód cofnął pozew w części odszkodowania za kurnik.

Na rozprawie dnia 9 grudnia 2016r. powód wniósł o zasądzenia kwoty 120.516,94zł z odsetkami od kwoty 30.000zł od daty wytoczenia powództwa (kwota 120.516,94zł stanowi sumę kwot: 74.197,76zł tytułem odszkodowania za budynek mieszkalny, 12837,79 zł za szopę, 6.237,63zł za chlewnię oraz 27.243,76zł za stodołę).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód K. J. dnia 1 stycznia 2012r. zawarł ze stroną pozwaną (...) Spółka Akcyjna umowę ubezpieczenia.

- okoliczność bezsporna.

Na podstawie tej umowy strona pozwana udzielała powodowi ochrony ubezpieczeniowej w ramach obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Dowód: - dokumenty w aktach szkody PL 2012041002130 k.295-301,

- zeznania powoda k. 271-272,

Strona pozwana na podstawie umowy ubezpieczenia zobowiązana została do wypłacenia na rzecz powoda odszkodowania w razie wystąpienia zdarzenia określonego w umowie, na przykład pożaru ubezpieczonego mienia

powoda. Ubezpieczeniem, zgodnie z umową objęte zostały m.in. 1) budynek mieszkalny z sumą ubezpieczenia 136.100 zł, który ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 66% stopnia zużycia technicznego, 2) budynek inwentarski – stodoła z sumą ubezpieczenia 31.200 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 86% stopnia zużycia technicznego, 3) budynek inwentarski – szopę z sumą ubezpieczenia 15.400 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 86% stopnia zużycia technicznego, 4) budynek inwentarski – chlewnię z sumą ubezpieczenia 7.600 zł, którą ubezpieczono według wartości rzeczywistej z uwzględnieniem 84% stopnia zużycia technicznego. Przy tak wyliczonym stopniu zużycia technicznego nieruchomości, strona pozwana wyliczyła należną składkę w wysokości 327,00 zł.

Dowód: - wydruk pokrycia ubezpieczeniowego powoda w ramach polisy (...) k.242-247,

Dnia 7 kwietnia 2012r. ok. godz. 3:30 na terenie gospodarstwa rolnego w miejscowości P., stanowiącym własność powoda, wybuchł pożar. Ogień pojawił się od zewnętrznej strony szopy będącej częścią zabudowań gospodarczej i zaczął przenosić się na pozostałe budynki. W skutek pożaru spaleni uległ dom i budynki gospodarcze wraz z mieniem ruchomym.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Z. decyzją z dnia 10 kwietnia 2012r. nakazał powodowi wyłączyć z użytkowania uszkodzone w wyniku pożaru budynek mieszkalny i gospodarczy.

Dowód: - zdjęcia spalonych budynków k. 490-499,

- potwierdzenie przekazania terenu wystawionego przez Straż Pożarną w Z. k.283,

- decyzja Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z 30.01.2014r. nr (...) i 30.01.2013r. k. 284-287,

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2012r. Komenda Policji w Z. umorzyła dochodzenie w sprawie wybuchu pożaru w nieruchomościach powoda, wobec niewykrycia sprawcy czynu.

Dowód: - postanowienie o umorzeniu dochodzenia wydane przez KPP w Z. Ds. 786/12 k.278-279,

Powód, aby zaspokoić potrzeby mieszkaniowe i wykonać niezbędny remont domu, dnia 17 grudnia 2012r. zawarł umowę przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej i tym samym, w zamian za otrzymanie kredytu w kwocie 100.000 zł przelał na Bank Spółdzielczy w Z. wierzytelność z tytułu odszkodowania. Powód dnia 7 kwietnia 2015r. spłacił całość zadłużenia wobec banku i nastąpiło zwrotne przelanie wierzytelności, z powrotem na powoda.

Dowód: - umowa przelewu praw z polisy ubezpieczeniowej z 17.12.2012r. zawarta przez powoda z Bankiem Spółdzielczym w Z. k. 671,

- zawiadomienie o spłacie długu przesłanego przez Bank Spółdzielczy w Z. do strony pozwanej (...) z 18.04.2016r. k. 670,

Całkowity koszt odbudowy budynku mieszkalnego, szopy, chlewni i stodoły położonych w gospodarstwie powoda po pożarze, z uwzględnieniem stopnia zużycia nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2012r. tj. od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, do 7 kwietnia 2012r. tj. do dnia pożaru wynosił 174.144,41 zł brutto. Na sumę tę składały się: koszt remontu i odbudowy domu - 98.082,13 zł brutto, szopy - 26.261,60 zł brutto, chlewni - 11.092,70 zł brutto, stodoły - 38.707,98 zł brutto.

Zużycie techniczne budynków w okresie od 1 stycznia 2012r. tj. od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, do 7 kwietnia 2012r. tj. do dnia pożaru wyniosło łącznie 240,84 zł. Na tę kwotę składało się zużycie techniczne budynku mieszkalnego - 81,94 zł, stodoły - 69,49 zł, chlewni - 23,25 zł, szopy - 66,15 zł.

Dowód: - oświadczenie KAKO k. 319,

- faktury VAT, potwierdzenia zakupu materiałów i usług powoda przy odbudowie gospodarstwa domowego w związku z pożarem k. 320-489, 51-221,
- kosztorys (...) przesłany do powoda z 16.09.2014r. k.34-50, 27-37, 295-301,27-37,
- wyjaśnienia pisemnej biegłej z 30.01.2016r. k. 604-606,
- ustne wyjaśnienia biegłej M. Ś.-F. odnośnie wydanej opinii k. 661,
- opinia uzupełniająca biegłej M. Ś. k. 697-698,

Powód zgłosił szkodę stronie pozwanej. Strona pozwana otrzymała zgłoszenie dnia 7 kwietnia 2012r. Strona pozwana pismem z dnia 16 kwietnia 2012r. oraz 10 maja 2012r. wezwała powoda do uzupełnienia dokumentacji szkodowej, w tym przedstawienia informacji z Policji o zakończeniu dochodzenia.

Strona pozwana decyzją z dnia 12 czerwca 2012r. wypłaciła powodowi odszkodowanie w kwocie 31.764,19 zł. Na sumę tę składały się następujące kwoty: 23.884,37 zł za szkodę na budynku mieszkalnym, 2.562,21 zł za szkodę na szopie, 1362,37 zł za szkodę na chlewni, 3.956,24 zł za szkodę na stodole.

- Dowód: - pismo (...) do powoda z 16.04.2012r. k.280,
- pismo (...) do powoda z 10.05.2012r. k.281,
  - decyzja (...) k. 14 z 12.06.2012r. k.282,
  - dokumenty w aktach szkody PL 2012041002130 k.295-301,

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu powództwo w przeważającej jego części zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym w sprawie jest, że strona pozwana udzielała powodowi prowadzącemu działalność gospodarczą ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Powód K. J. dochodzi swego roszczenia w związku ze szkodą powstałą w nieruchomościach, na skutek pożaru z dnia 7 kwietnia 2012r.

Zgodnie z art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Przepisem, który ma fundamentalne znaczenie dla określenia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej jest artykuł 361 § 1 k.c., w myśl którego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Odpowiedzialność odszkodowawcza przejawia się w postaci stosunku zobowiązaniowego jaki łączy poszkodowanego, a więc w niniejszej sprawie powoda z podmiotem, któremu zostanie przypisana ta odpowiedzialność tj. stroną pozwaną będącą ubezpieczycielem (...) S.A. z siedzibą w W., a przedmiotem zobowiązania jest świadczenie odszkodowawcze. Obowiązek naprawienia szkody uzależniony jest od zaistnienia przesłanek takich jak: 1) zdarzenie, z którym na określonych zasadach normy prawne wiążą obowiązek naprawienia szkody przez dłużnika; 2) szkoda; 3) związek przyczynowy, pozwalający ustalić, że zdarzenie jest przyczyną szkody. Określenie relacji między zdarzeniem, a szkodą zwane jest związkiem przyczynowym, a odpowiedzialnością podmiotu obejmuje jedynie zwykłe następstwa danej przyczyny. Związek przyczynowy jest przesłanką każdej odpowiedzialności cywilnej. W judykaturze i doktrynie powszechnie przyjmuje się, że przepis art. 361 k.c. należy uznać za odwołanie się do teorii adekwatnego związku przyczynowego, która odpowiedzialnością

podmiotu obejmuje jedynie zwykle (regularne) następstwa danej przyczyny. Dla stwierdzenia w określonym stanie faktycznym adekwatnego związku przyczynowego należy: 1) ustalić, czy zdarzenie stanowi warunek konieczny wystąpienia szkody (test *conditio sine qua non*); 2) ustalić, czy szkoda jest normalnym następstwem tego zdarzenia (selekcja następstw). Należy zbadać, czy niewystąpienie zdarzenia powodowałoby, że nie wystąpiłaby także szkoda. Analizie poddawana jest dana, indywidualna sytuacja, a w szczególności konkretny skutek (szkoda). Określone następstwo ma charakter normalny wtedy, gdy w danym układzie stosunków, w zwyczajnym biegu spraw, konkretny skutek można uznać za zwykle następstwo danego zdarzenia.

Strony w niniejszym postępowaniu nie kwestionowały odpowiedzialności strony pozwanej za szkodę powstałą w majątku powoda, lecz spór między stronami sprowadzał się do zakresu tej odpowiedzialności i związanej z tym wysokości odszkodowania.

Powód wnosił o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania w kwocie 143.385,24 zł. Strona pozwana zarzucała natomiast, że spełniła świadczenie wobec powoda, ponieważ wskazana w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia nie stanowiła wartości nowej nieruchomości, lecz wartość rzeczywistą - wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia. Strona pozwana uznawała tym samym, że odszkodowanie powinno zostać zmniejszone o wartość zużycia nieruchomości i strona pozwana nie odpowiada tym samym do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w umowie ubezpieczenia, a do jej obniżonej wysokości.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2013r. poz. 392) sumę ubezpieczenia, odrębnie dla każdego budynku rolniczego, ustala ubezpieczający z zakładem ubezpieczeń. Suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości: 1) rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego; 2) nowej - w odniesieniu do budynków nowych oraz takich, których stopień zużycia w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 10%. Suma ubezpieczenia to określona w umowie ubezpieczenia kwota pieniężna stanowiąca górną granicę świadczenia zakładu ubezpieczeń. Wysokość sumy ubezpieczenia winna odpowiadać wartości ubezpieczonego mienia wyrażonej w pieniądzu (tzw. wartość ubezpieczeniowa). Podobny pogląd został wyrażony przez SA w P. w wyroku z dnia 17 listopada 1994 r., I ACr 377/94, Wokanda 1995, nr 8, poz. 48. Sąd Apelacyjny stwierdził bowiem, że w razie wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego zakład ubezpieczeń jest zobowiązany wypłacić odszkodowanie, a nie sumę ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia nie musi być równa wartości ubezpieczeniowej, może być od niej niższa, ale nie powinna być wyższa.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wysokość szkody ustala się, z uwzględnieniem art. 69, na podstawie: 1) cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń; ustalenie wysokości szkody na podstawie tych cenników następuje w każdym przypadku niepodejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku; 2) kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia; jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Natomiast art. 69 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych stanowi, że wysokość szkody w budynkach rolniczych: 1) zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy; 2) zwiększa się w granicach sumy ubezpieczenia o udokumentowane koszty uprzątnięcia miejsca szkody w wysokości do 5% wartości szkody.

Artykuł 68 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych reguluje więc zasady odnoszące się do ustalenia wysokości szkody, jednakże nie oznacza to, że w przypadku umów ubezpieczeniowych nie obowiązują takie same zasady ustalania szkody i odszkodowania jak w prawie cywilnym. W związku z tym naprawienie szkody ma przywrócić stan poprzedni, co wynika także treści art. 22 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W niniejszej sprawie odszkodowanie to koszt przywrócenia zabudowań powoda do stanu sprzed pożaru.

Jak wynika z treści art. 363 § 1 i 2 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Jak przyjmuje się w orzecznictwie, wysokość odszkodowania powinna być określona według reguł określonych w art. 363 k.c., jednak zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o obowiązkowych ubezpieczeniach mienia odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie. Odszkodowanie służy naprawieniu szkody i celem jego ustalenia należy stosować w braku innych przepisów szczególnych oraz braku szczególnych postanowień umownych ogólne zasady prawa zobowiązań dotyczące odszkodowania (przede wszystkim art. 361-363 k.c.). Jest oczywiste, że podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, iż odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę. Wysokość odszkodowania powinna ściśle odpowiadać rozmiarom wyrządzonej szkody, odszkodowanie zatem nie może być wyższe lub niższe od szkody poniesionej przez poszkodowanego (wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 października 2012 r. sygn. akt XVI Ca 842/12, LEX nr 1714980).

Strona pozwana decyzją z dnia 12 czerwca 2012r. wypłaciła powodowi odszkodowanie w kwocie 31.764,19 zł. Na sumę tę składały się następujące kwoty: 23.884,37 zł za szkodę na budynku mieszkalnym, 2.562,21 zł za szkodę na szopie, 1362,37 zł za szkodę na chlewni, 3.956,24 zł za szkodę na stodole.

Jak Sąd ustalił w toku niniejszego postępowania, całkowity koszt odbudowy budynku mieszkalnego, szopy, chlewni i stodoły położonych w gospodarstwie powoda po pożarze wynosił 174.144,41 zł brutto, z uwzględnienie stopnia zużycia nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2012r. tj. od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, do 7 kwietnia 2012r. tj. do dnia pożaru. Na sumę tę składały się: koszt remontu i odbudowy domu - 98.082,13 zł brutto, szopy - 26.261,60 zł brutto, chlewni - 11.092,70 zł brutto, stodoły - 38.707,98 zł brutto.

Sąd zważył, że strony postępowania zawierając umowę ubezpieczenia ustaliły wartość ubezpieczanych nieruchomości i jak wynika z dokumentacji szkodowej wartość każdej z nieruchomości na podstawie których była liczona należna składka nie stanowiła wartości nowej, lecz była to wartość pomniejszona o zużycie techniczne (na dzień zawierania umowy ubezpieczenia). Wbrew więc zarzutom strony pozwanej, wskazana w umowie ubezpieczenia wartość nieruchomości nie stanowiła wartości nowej nieruchomości, lecz wartość rzeczywistą - wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, już pomniejszoną o stopień zużycia. W związku z tym dalsze obniżanie odszkodowania przez stronę pozwaną nie znajduje zdaniem Sądu uzasadnienia, tym bardziej, że odszkodowanie ma pozwolić powodowi na przywrócenie zabudowań do stanu sprzed pożaru.

Wobec powyższego, Sąd uznał że celem naprawienia szkody w majątku powoda należy zasądzić od strony pozwanej na jego rzecz różnicę pomiędzy wartością budynku wskazaną przez biegłą z zakresu rzeczoznawstwa majątkowego a wcześniej wypłaconym przez stronę pozwaną odszkodowaniem.

I tak Sąd ustalił, że skoro wartość budynku mieszkalnego w dacie powstania odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej wynosiła 98.082,13zł (suma ubezpieczenia 136.100zł) a strona pozwana wypłaciła dotąd powodowi odszkodowanie w kwocie 23.884,37 zł to należy zasądzić od strony pozwanej na rzecz powoda brakującą różnicę w kwocie 74.197,76 zł. Biegły sądowy wskazał wartość szopy na kwotę 26.261,60 zł, jednak suma ubezpieczenia wynosiła 15.400 zł, a skoro wysokość odszkodowania nie może przekraczać wysokości sumy ubezpieczenia to Sąd odjął od sumy ubezpieczenia w kwocie 15.400 zł wypłacone przez stronę pozwaną odszkodowanie 2.562,21 zł i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 12.837,79 zł. Co do szkody na chlewni, to tu również suma ubezpieczenia była niższa od wartości szkody, a więc Sąd odjął od sumy ubezpieczenia w kwocie 7.600 zł wypłacone przez stronę pozwaną odszkodowanie w kwocie 1.362,37zł i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.237,63 zł. Odnośnie szkody w stodole, to suma ubezpieczenia wynosiła 31.200 zł - strona pozwana wypłaciła dotąd powodowi odszkodowanie w

kwocie 3.956,24 zł, a skoro wartość szkody wynosiła 38.707,98 zł, to Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda brakującą kwotę 27.243,76 zł. Wobec powyższego, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 120.516,94 zł (jako sumę dalszego, niewypłaconego dotychczas przez stronę pozwaną odszkodowania).

Wierzycielowi co do zasady należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczone od daty wymagalności roszczenia (art. 481 § 1 k.c.). Sąd zasądził odsetki ustawowe w oparciu o art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152 ze zm.), zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Co do odsetek od dochodzonej kwoty 30.000 zł, to strona pozwana otrzymała pozew dnia 26 stycznia 2015r., a więc odsetki ustawowe Sąd liczył od dnia 27 stycznia 2015r. czyli od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu, do 31 grudnia 2015r. Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty. Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 1830), znowelizowano bowiem przepisy dotyczące sposobu obliczania odsetek, w tym - art. 481 k.c. Zgodnie z art. 56 i art. 57 ustawy z dnia 9 października 2015r do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, które weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia

Odnośnie odsetek ustawowych od żądanej kwoty 90.516,94 zł, o które powód wnosił rozszerzając powództwo, to Sąd liczył je od dnia następnego po dniu skutecznego doręczenia pisma rozszerzającego powództwo, zgodnie z żądaniem powoda. Pismo rozszerzające powództwo pierwotnie zostało nieprawidłowo doręczone nie za pośrednictwem Sądu, a przez pełnomocnika powoda bezpośrednio pełnomocnikowi strony pozwanej. Sąd przyjął w tych okolicznościach, że strona pozwana otrzymała pismo skutecznie co najmniej dnia 18 lutego 2016r., a więc w dacie pisma, w którym strona pozwana ustosunkowała się do pisma rozszerzającego powództwo. Stąd też Sąd liczył odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 90.516,94 zł dochodzonej w piśmie rozszerzającym powództwo od dnia 19 marca 2016r., tj. zgodnie z żądaniem powoda – po upływie 30 dni od dnia skutecznego doręczenia stronie pozwanej pisma rozszerzającego powództwo o kwotę 90.516,94 zł, do dnia zapłaty.

Sąd oddalił natomiast powództwo w dalszym zakresie, ograniczając odpowiedzialność odszkodowawczą strony pozwanej o wartość zużycia technicznego nieruchomości (budynku mieszkalnego, stodoły, chlewni i szopy) w okresie od 1 stycznia 2012r. tj. od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, do 7 kwietnia 2012r. tj. do dnia pożaru. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, zużycie budynków w tym okresie wyniosło łącznie 240,84zł. Na tę kwotę składało się zużycie techniczne budynku mieszkalnego – 81,94 zł, stodoły – 69,49 zł, chlewni – 23,25 zł, szopy – 66,15 zł.

Zgodnie z umową ubezpieczenia, przy obliczaniu odszkodowania należało uwzględnić stopień zużycia technicznego budynku według stanu na dzień zawarcia umowy oraz zużycia budynku liczonego od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Zasądzenie na rzecz powoda od strony pozwanej odszkodowania bez potrącenia zużycia technicznego w okresie od 1 stycznia 2012r. do 7 kwietnia 2012r. byłoby więc sprzeczne z art. 824¹ § 1 k.c. zgodnie z którym o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

Wobec powyższego, Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda odszkodowanie w kwocie 120.516,94 zł, obniżając wartość budynków o ich zużycie w okresie od 1 stycznia 2012r. do 7 kwietnia 2012r.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, m.in. dokumentacji szkodowej, faktur VAT i potwierdzeń wykonanych remontów oraz korespondencji między stronami. Autentyczności dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, nie budziły one również zastrzeżeń Sądu. Dowodom tym Sąd przypisał walor wiarygodności, albowiem korespondują one ze sobą wzajemnie i pozwoliły na wydanie jednoznacznego

rozstrzygnięcia w sprawie. Sąd dał wiarę również zeznaniom powoda w zakresie w jakim wskazał na zakres poniesionych szkód w nieruchomościach.

Ustalając wysokość szkody Sąd posiłkował się opinią biegłego, osoby posiadającej w tej dziedzinie wiadomości specjalne. Biegły wydając opinię, w sposób przekonujący sformułował swoje stanowisko, zaś w opinii ustnej ustosunkował się do zgłoszonych przez pozwanego zastrzeżeń. Wyjaśnił zasadność zastosowanej metody obliczeń. Opinia biegłego uwzględniała również zużycie budynków powoda (art. 68 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych), gdyż biegły przy wliczeniu wartości szkody uwzględnił wartość zużycia budynków – między dniem zawarcia umowy ubezpieczenia a dniem szkody.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Odnośnie kosztów procesu poniesionych przez powoda to wyniosły one: 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa to jest 3.617 zł oraz 1.500 zł opłaty od pozwu i 2.500 zł zaliczki na wynagrodzenie biegłego, łącznie 7.617zł. Powód wygrał proces w 84 %, bowiem dochodził zapłaty kwoty 143.000 zł, a zasądzona została mu kwota 120.516,94zł. Wobec tego koszty należne powodowi to 7.617zł x 84% czyli 6.398,28 zł. Natomiast na koszty poniesione przez stronę pozwaną składają się: 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego i część wykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego 3.998,08 zł x 16%, bowiem w takim zakresie strona pozwana wygrała proces, to jest 639,69zł.

Wobec powyższego Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda różnicę pomiędzy tymi kosztami to jest zł 6.398,28 zł (koszty powoda) – 639,69 zł (koszty strony pozwanej) = 5.758,59 zł, co znalazło wyraz w punkcie III wyroku.

Na podstawie § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. tekst jedn. z 2013 roku, poz. 490) zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-4. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Zgodnie z § 6pkt 6 niniejszego rozporządzenia stawki minimalne wynoszą w sprawach z zakresu prawa cywilnego przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 50.000 zł do 200.000 zł - kwotę 3.600zł.

Sąd w punkcie IV wyroku nakazał stronie pozwanej, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Świdnicy kwotę 4.526 zł tytułem brakującej opłaty stosunkowej, od uiszczenia której powód został zwolniony. Zgodnie z art. 130³ § 3 k.c. jeżeli obowiązek uiszczenia lub uzupełnienia opłaty powstał na skutek rozszerzenia lub innej zmiany żądania, z innych przyczyn niż wymienione w § 1, albo po wysłaniu odpisu pisma innym stronom, a w braku takich stron - po wysłaniu zawiadomienia o terminie posiedzenia, przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia należnej opłaty w terminie tygodnia, a jeżeli mieszka on lub ma siedzibę za granicą i nie ma w kraju przedstawiciela - w terminie nie krótszym od miesiąca. W razie bezskutecznego upływu terminu sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Wartość zasądzonego roszczenia to kwota 120.516,94 zł x 5 % = 6.025,85 zł. Od tej kwoty należało odjąć uiszczoną przez powoda część opłaty od pozwu, od której nie został zwolniony w kwocie 1.500 zł (6.025,85 – 1.500), co dało kwotę 4.526zł i taką też kwotę strona pozwana powinna uiścić na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty stosunkowej, od której uiszczenia powód został zwolniony.